

BÜYÜK GÖL (REŞADİYE-TOKAT)

Yrd. Doç. Dr. H. İbrahim ZEYBEK*

Özet:

Büyük Göl, Orta Karadeniz Bölümü'nde, Tokat ilinin Reşadiye ilçesine bağlı Göllüköy sınırları içerisinde yer almaktadır. Göl, ilçe merkezinin 10 km doğusunda bulunmaktadır.

Büyük Göl'ün oluşumunda birden fazla faktör etkili olmuştur. Nitekim, göl aynı adlı senklinal içerisinde yer almaktadır. Yani, göl tektonik kökenli bir çukurlukta bulunmaktadır. Bu arada gölün oluşumunun yer altı su tablası ile de ilişkili olduğu düşünülmektedir.

Yüzölçümü 112 500 m² olan göl, deniz seviyesinden 1045 m yükseltide bulunmaktadır. Göl yaklaşık dairevi olup, orta kesiminde çapı 430 m'dir. En derin yeri 7 m olup, suları tatlı olan gölde balık yaşamaktadır. Yaban ördeklerinin de mekanı olan göl, göçmen kuşlara durak yeri görevi de yapmaktadır. Gölün sığ kesimlerini kaplayan kamışlardan sadece yeşilken hayvan yemi olarak yararlanılmaktadır. Gölün etrafındaki az eğimli sahalarda, doğal bitki örtüsü tahrip edilerek tarım alanı haline dönüştürülmüştür. Buna rağmen, başta doğusu olmak üzere, çevresi sarıçam ormanları ile kaplı bulunmaktadır.

Büyük Göl ve çevresi barındırdığı doğal güzellikleri ile bir turistik çekiciliğe de sahiptir.

Büyük Göl'de kirlilik henüz ciddi bir sorun oluşturmamaktadır. Fakat, göl alanı, yakın geçmişte yapılan müdahaleler sonucu daralmıştır. Nitekim 1961 yılında gölün güneybatı ucunda, daha güneydeki Sofuoğlu Mahallesi ve Muratkaya Mezraası'na ait tarım alanlarının sulanması için yapay bir ayak açılmıştır. Bu olay sonucu gölün seviyesi yaklaşık 5 m düşerken, alanı da önemli ölçüde küçülmüştür. Göle ayak açılmasından sonra göle ait karalaşan kısımlar tarım alanı haline

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, Samsun.

dönüştürülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Büyük Göl, Göllüköy, senklinal, yer altı su tablası, yapay ayak.*

Abstract

Büyük Lake is situated in the Middle-Black Sea Region within the borders of Reşadiye, which is a county of Tokat. The lake is 10 km far from the town center in the east of Reşadiye.

The formation of Büyük Lake is caused by several factors. Therefore the lake is located in the synclinale in the same name. In other words, the lake is located in the hollow with a tectonic origin. At the same time, it is argued that there is a relationship between the formation of the lake and underground water table.

*The total area of the lake is 112 500 m² and it is situated 1045 m above the sea level. It has a roughly circular shape with a diameter of 430 m in the central area. The deepest part of the lake is 7 m. Due to having freshwater, it accommodates fish. The lake also serves as an area where mallards live and migratory birds often visit. Reeds covering the shallow places of the lake are used as animal feed only when they are green. The less inclined areas surrounding the lake have been transformed into agricultural area by destroying the vegetation. In spite of this, it is surrounded by scotch pine (*Pinus silvestris*) forests, especially its east side.*

Büyük Lake and its surrounding with its natural beauties have a significant potential for tourism.

Pollution has not become a serious problem of Büyük Lake yet. Nevertheless, the area of the lake has become narrow due to the interferences in the recent years. For example, an artificial foot was built in the southwest of the lake for irrigation of the agricultural field in Sofuoğlu and Muratkaya quarters. As a result of the level of the lake was reduced to below 5 m, and its area get also highly small. The parts of the lake which have changed into land after building the artificial foot have been transformed into agricultural lands.

Key words: *Büyük Lake, Göllüköy, synclinale, underground water table, artificial foot.*

BÜYÜK GÖL (REŞADİYE-TOKAT) Büyük Lake (Reşadiye-Tokat)

Giriş

Karadeniz Bölgesi'nde yüzölçümü fazla büyük göl bulunmamaktadır. Bölgede var olan göller de (Yedigöller, Boraboy Gölü, Sinan Gölü, Gaga Gölü, Sera Gölü, Tortum Gölü...) çoğunlukla heyelân set gölleri olup, bunlar fazla alan kaplamamaktadır. Orta Karadeniz Bölümü'nde Reşadiye yöresi ise göl bakımından nispeten çeşitlilik ve zenginlik göstermektedir. Nitekim, çalışmaya konu olan Büyük Göl ve bir heyelân set gölü olan Sinan (Zinav) Gölü dışında yörede, volkanik ve karstik kökenli irili ufaklı çok sayıda göl bulunmaktadır.

Bu çalışma ile Büyük Göl'ün oluşumu ve özelliklerinin tanıtılması amaçlanmıştır. Ayrıca, gölden günümüzde yararlanılabilirlik durumu ile göl ve çevresini etkileyen sorunlar üzerinde de durulacaktır.

Çalışma hazırlanırken literatür incelemeleri ve arazi araştırmaları dışında 1/25 000, 1/100 000 ölçekli topoğrafya ve jeoloji haritalarından yararlanılmıştır.

Büyük Göl'le ilgili yapılmış doğrudan bir çalışma bulunmamaktadır. Bununla birlikte, bazı araştırmacılar göl hakkında (Seymen 1975; Terlemez ve Yılmaz 1980; Saraçoğlu 1990) kısa tanıtıcı bilgiler vermişlerdir. Bu araştırmacılardan Seymen (1975) "*Kelkit Vadisi Kesiminde Kuzey Anadolu Fay Zonunun Tektonik Özelliği*" adlı çalışmasında Büyük Göl'ün bir çöküntü gölü olduğunu bildirmektedir. Terlemez ve Yılmaz (1980) "*Ünye-Ordu-Reşadiye-Koyulhisar-Karaçayır-Hafik Arasında Kalan Bölgenin Jeolojisi*" başlıklı çalışmalarında Sinan (Zinav) Gölü dışında, Erdembaba Dağlarında Hacıbey, Sülük, Akçaahmet, Zavan, Büyük Göl gibi çok sayıda gölün yer aldığını ve bunların genellikle kireçtaşlarında bulduklarını bildirmişlerdir. Saraçoğlu (1990) ise, "*Bitki Örtüsü, Akarsular ve Göller*" adlı çalışmasında gölden Göllüköy Gölü adıyla bahsetmektedir. Araştırmacı ayrıca, gölün Reşadiye'nin doğusunda, bir alanın ortasını işgal ettiğini,

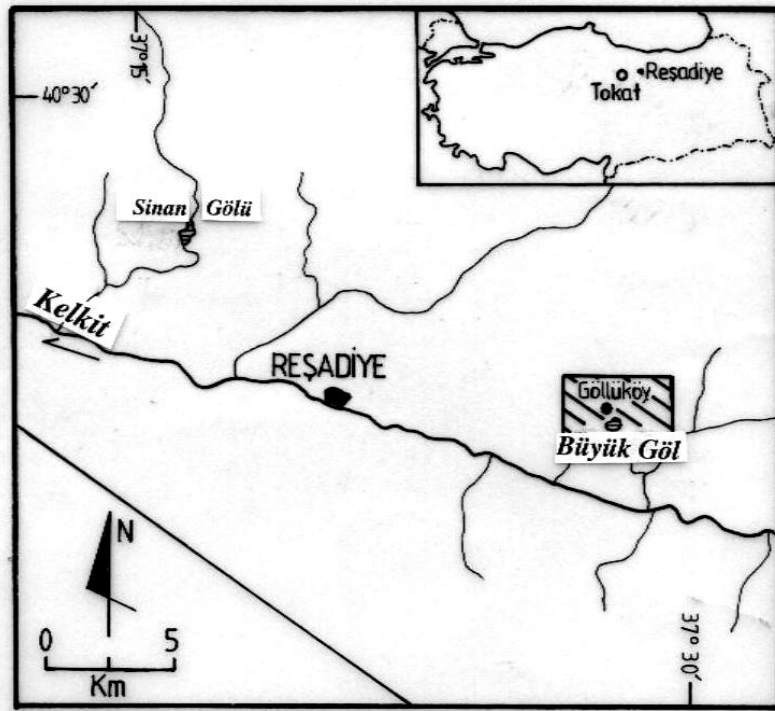
Büyük Göl (Reşadiye-Tokat)

çevresinin sazlık ve kamışlık olduğunu, alanının 200 000 m² kapladığını belirtmektedir.

Gölün Yeri

Büyük Göl, Karadeniz Bölgesi'nin Orta Karadeniz Bölümü'nde, Reşadiye ilçe merkezinin kuş uçuşu 10 km. doğusunda yer almaktadır. Göl, Kelkit vadisinin 3 km kuzeyinde, çevresi nispeten derince yarılmış bir tektonik çukurluğun ortasında bulunmaktadır.

Büyük Göl, idari bakımdan da Tokat ilinin Reşadiye ilçesine bağlı Göllüköy sınırları içerisinde yer almaktadır (Şekil 1; Foto 1). Gölün Reşadiye ilçe merkezine karayolu ile uzaklığı 20 km'dir. Nitekim, ilçe merkezi içinden kuzeydoğuya 10 km asfalt yoldan gidildikten sonra, 9 km daha stabilize yol kat edilerek Göllüköy'e ulaşılır. Büyük Göl, köyden ise yaklaşık 1 km güneydoğuda bulunmaktadır. Gölün Tokat il merkezine uzaklığı ise 120 km'dir.

Şekil 1. Lokasyon haritası.

Büyük Göl Çevresinin Jeolojik Özellikleri

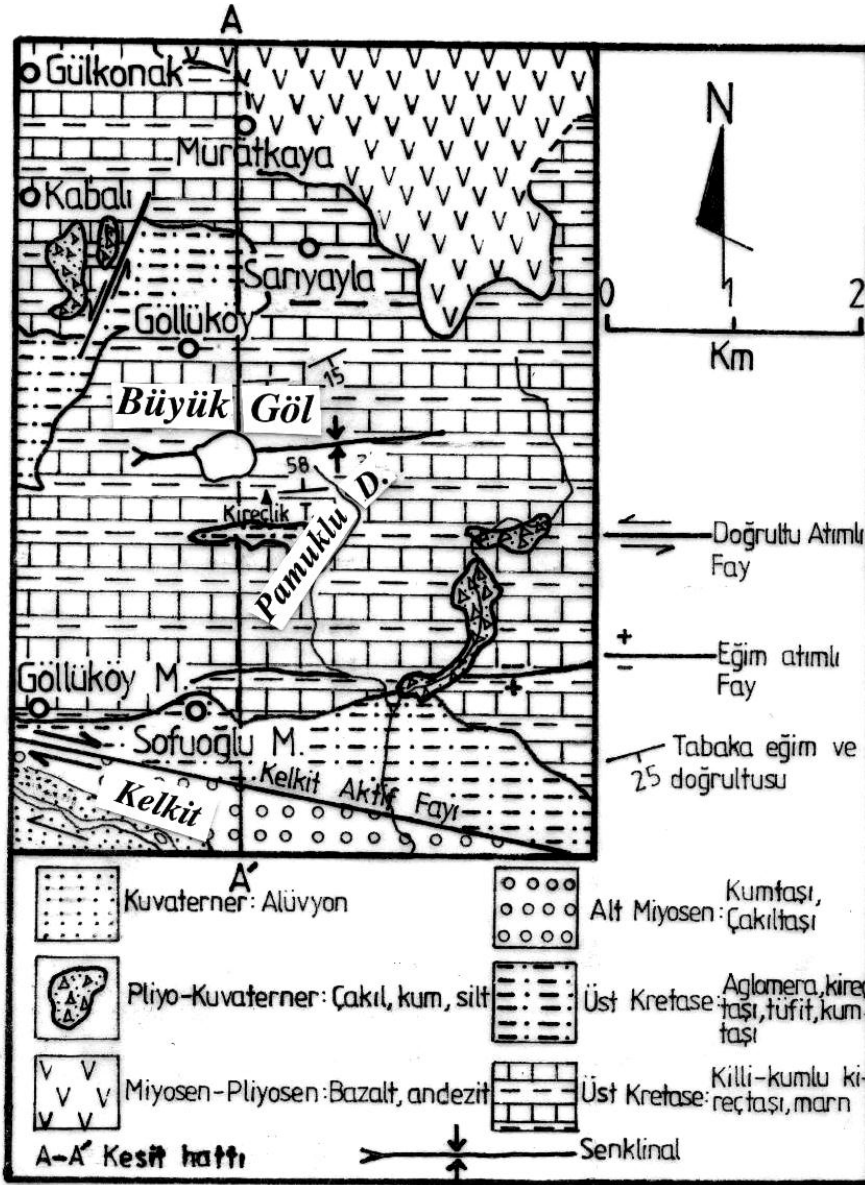
Büyük Göl, killi, kumlu kireçtaşı ve kireçtaşı arakatmanlı marnlardan oluşan Üst Kretase yaşlı formasyonun yayılış alanında oluşmuş bulunmaktadır (Şekil 2). Yöredeki marnlar çoğunlukla gri renkte, ince-orta tabakalıdır. Kireçtaşları ise gri, sarımsı renkte ve orta-kalın tabakalıdır (Foto 2). 125-130 m kalınlığa sahip bu formasyon, Terlemez ve Yılmaz (1980) tarafından Reşadiye Formasyonu olarak adlandırılmış ve Neritik bir ortamda çökeldiği bildirilmiştir. Marn ve kalker tabakalarının yer yer kıvrımlı oldukları da dikkati çekmektedir.

Gölün bulunduğu alanın kuzeyinde ise volkanik arazi yayılış göstermektedir. Sarıayla Köyü kuzeyindeki kesimde, Seymen (1975) tarafından Yolüstü Formasyonu, Terlemez ve Yılmaz (1980) tarafından ise Erdembaba Bazaltları adlarıyla anılan Miyosen sonrasına ait bazaltlar yayılış göstermektedir. Bu bazaltlar genellikle siyah, yer yer gri renklidir.

Göl güneyinde ve Göllüköy kuzeybatısında ise Üst Kretase yaşlı aglomera, kireçtaşı, tüfit ve kumtaşından oluşan bir formasyon yayılış gösterir. Bu arazi Seymen (1975) tarafından Kapaklı Formasyonu, Terlemez ve Yılmaz tarafından (1980) da Mesudiye Formasyonu olarak adlandırılmışlardır.

Büyük Göl ve çevresinin oluşumunda tektonik hareketlerin önemli rolü bulunmaktadır. Nitekim, bu tektonik etkilerle yörede büyük ölçekli antiklinal ve senklinallerden başka çok sayıda küçük kıvrımlar oluşmuştur. Bunlardan, Büyükgöl Senklinali inceleme alanı sınırları içerisinde bulunmakta olup, göl bu senklinalin çukur kesiminde yer almaktadır. Çalışma alanı, aynı zamanda Kuzey Anadolu Fay Zonu içerisinde yer almakta ve Kelkit Fayı'nın hemen kuzeyinde bulunmaktadır.

Büyük Göl (Reşadiye-Tokat)

Şekil 2. Büyük Göl çevresinin jeoloji haritası (Seymen 1975, Terlemez-Yılmaz 1980'den yararlanılarak).

Fotoğraf 1. Göllüköy sınırları içerisinde yer alan Büyük Göl'ün güneydeki Kireçlik Tepe'den görünüşü. Göl ve çevresi rekreatif bakımdan yararlanılabilir bir potansiyele de sahip bulunmaktadır.

Fotoğraf 2. Büyük Göl çevresinde yayılış gösteren tabakalı kireçtaşları. Güneye bakan bu kesimde yaygın olarak meşeler yayılış göstermektedir.

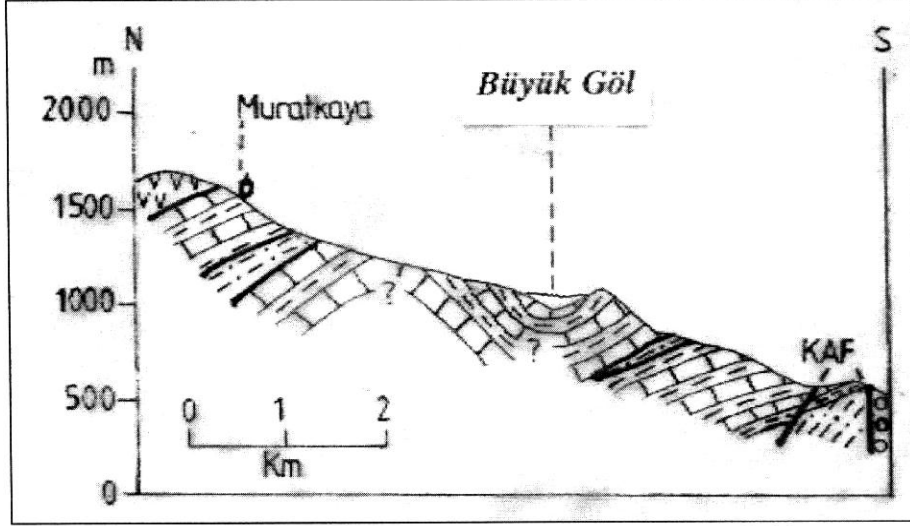
Gölün Oluşumu

Büyük Göl ve çevresinin bugünkü jeomorfolojik görünümünün ortaya çıkmasında dış etmenler ve kayaçların özellikleri dışında, jeolojik

zamanlar boyunca etkili olan tektonik hareketlerin de önemli rolü olmuştur. İnceleme alanında Seymen'e (1975) göre Alp orojenezi öncesi ve Alp orojenezi olmak üzere iki ayrı orojeneze bağlı yapı şekilleri yayılış göstermektedir. Araştırmacıya göre, Mesozoyik-Tersiyer yaşlı formasyonlar Alpin dağ oluşumu ile birbiri arkasına üç safhada kıvrımlanma geçirmişlerdir. İşte, bu tektonik etkilerle yörede büyük ölçekli antiklinal ve senklinallerden başka çok sayıda küçük kıvrımlar oluşmuştur. Bunlardan, Büyüköl Senklinali inceleme alanı sınırları içerisinde yer almaktadır.

Göl ve çevresinde ana kayayı killi, kumlu kireçtaşı ve kireçtaşı arakatmanlı marnlar oluşturmaktadır. Senklinal alanında killi, kumlu kireçtaşı ve kireçtaşı arakatmanlı marnlardan oluşan tabakalar göl kuzeyinde güneye, güneyde ise kuzeye doğru dalmaktadırlar. Söz konusu tabakalar göl kuzeyinde çoğunlukla 25-30°'lik eğimlerle dalarken, güneydekiler 45-55° eğimli bulunmaktadır. Büyük Göl'de bu senklinalin ortasında bulunmaktadır (Şekil 3).

Büyük Göl, bir senklinal alanında bulunmakla beraber, yukarıda da belirtildiği gibi gölün oluşumunu tek başına tektonik olaylarla açıklamak mümkün değildir. Çünkü, gölün bulunduğu senklinal alanı Alp orojenezi sırasında oluşmuştur. Nitekim, Seymen (1975) yöredeki Mesozoyik-Tersiyer yaşlı formasyonların Alpin dağ oluşumu ile birbiri arkasına üç kıvrımlanma geçirdiklerini, bunlardan Pontik fazda çeşitli ölçeklerde senklinal ve antiklinallerin meydana geldiğini bildirmektedir. Senklinal alanı oluşumu eski olduğuna göre, o günden bugüne göl ne dolmuş, ne de yarılmıştır. Yani, şimdiye kadar ya dolması, ya da yarılması beklenirdi. Kaldı ki, göl çevresi doğuda 150 m, batıda ise 200 m'den fazla yarılmıştır. Yine, gölün hemen güneyindeki Kelkit vadisi 500 m'den fazla yarılmış bulunmaktadır. O halde, çevresi yüzlerce m yarılmasına rağmen göl boşalmamıştır. Bu yüzden, tek başına tektonik gelişimle Büyük Göl'ün oluşumunu açıklayabilmek mümkün değildir. Yani, göl günümüze daha yakın bir zamanda oluşmuş olmalıdır.

Şekil 3. İnceleme alanında Muratlı Köyü kuzeyi ile Sofuoğlu Mahallesi batısı arasında kalan sahanın jeolojik kesiti.

Büyük Göl'ü yüzeyden sürekli besleyen kaynakların ve doğal bir ayağının bulunmaması ve buna rağmen sularının tatlı olması, yıl içerisinde fazla seviye oynamalarının görülmemesi onun oluşumunda başka süreçlerin rolünü düşündürmektedir.

Büyük Göl'ü yüzeyden yıl boyu besleyen ve sularını yüzeyden boşaltan bir kaynak bulunmamaktadır. Gölün beslenmesi yağış ve kar erimeleri dışında daha çok yer altı suları ile sağlanmaktadır. Yani, göl yeraltından beslenmektedir. Nitekim, Kretase yaşlı kalkerler göl kuzeyinde Sarıayla Köyü ve çevresinde de yayılış göstermektedir. Göllüköy güneyinde, kuzeydoğusunda ve Sarıayla kuzeybatısındaki dolinler de bu kalkerler içerisinde oluşmuşlardır. Dolin tabanlarından ve yöredeki kalkerlerin yarık ve çatlaklarından sızan sular gölün beslenmesine katkıda bulunuyor olmalıdır. Aynı şekilde, gölün sularını yüzeyden boşaltacak doğal bir ayağı bulunmamaktadır. Bu duruma rağmen sularının tatlı olması, gölün dipten boşalabileceğini akla getirmektedir. Gölün dipten boşalması da ancak yer altı kaçakları, genişleyen yarık ve çatlaklarla mümkün olabilmektedir.

Büyük Göl (Reşadiye-Tokat)

Bu boşalma şekli de karstik süreçleri düşündürmektedir. Fakat, yapının salt kireçtaşından oluşmayıp, kil ve marn gibi unsurların varlığı gölün dipten boşalma ihtimalini zayıflatmaktadır. Buna karşılık, Kireçlik Tepe batısındaki güneye bakan yamaçlardan çıkan kaynakların göl sularının boşalmasına katkıda bulunduğu düşünülmektedir (Foto 3). Bu kaynaklardan içme suyu amaçlı yararlanılmaktadır.

Fotoğraf 3. Kireçlik Tepe batısındaki güneye bakan yamaçlardan çıkan kaynaklardan biri. Bu kaynaklardan içme suyu amaçlı yararlanılmaktadır.

Göl sadece yağmur ve kar erimeleri ile yüzeyden beslenip, dipten boşalsa da suları yine tatlı olacaktı. Fakat, bu durumda da yaz ve kış devrelerinde gölde önemli seviye oynamalarının olması beklenirdi¹. Oysa, gölün seviyesinde yıl içerisinde fazla oynama görülmemektedir. Göl seviyesi kış devresinde biraz yükselmekte olup, bu seviye değişimi 1 m'yi bulmamaktadır.

Tüm bunlardan sonra, bir senklinal alanı içerisinde yer alan Büyük Göl'ün oluşumunun taban suyu seviyesi ile ilişkili olabileceği akla

¹ 1961 yılında göle bir yapay ayak açılmıştır. Bu ayağın açılması ile, gölün seviyesi yaklaşık 5 m. düşmüştür. Bununla birlikte ayak açılmadan önce de göl seviyesinde

gelmektedir. O halde, inceleme alanında göl çanağının çevresindeki taban suyu seviyesinden daha aşağıda bulunması gölün oluşumunu sağlamıştır. Beslenme havzası küçük olmasına rağmen, gölün suyunun sürekliliği ve seviyesinin fazla değişmemesi bu durumu doğrulamaktadır. Nitekim, İzırak (1971) da böyle göllerin seviye değişmesinde birinci derecede taban suyu seviyesi oynamasının yer tuttuğunu ve gölün beslenme havzası küçük de olsa, gölün suyunun hemen daima yeterince bulunduğunu belirtmektedir.

Sonuç olarak, tüm bu nedenlerden dolayı göl bir senklinal alanı içerisinde bulunmakla birlikte oluşumu daha yenidir ve oluşumunun yer altı su tablası ile ilişkili olduğu düşünülmektedir.

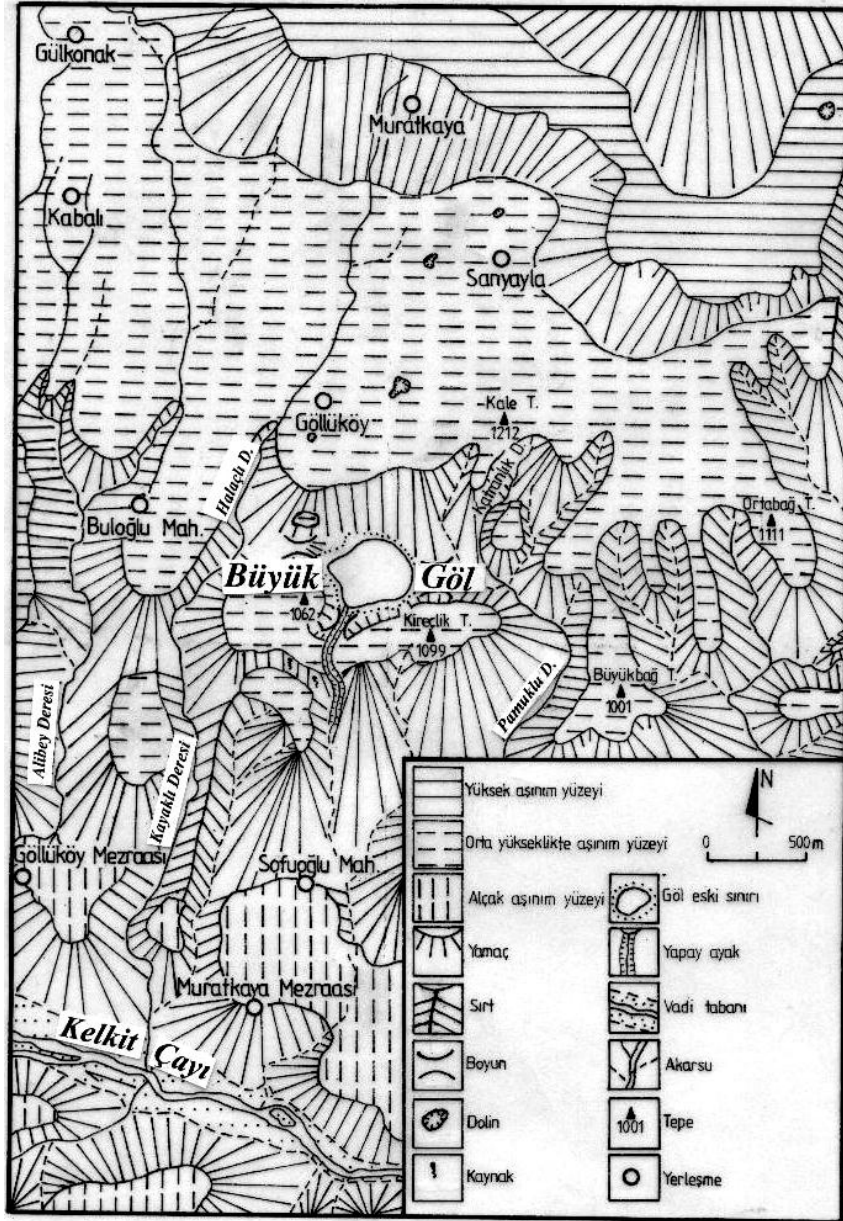
Büyük Göl ve Çevresinin Jeomorfolojik Özellikleri

Çalışma sahasında üç farklı aşınım yüzeyi gelişmiş bulunmaktadır. Bunlardan yüksek aşınım yüzeyinin parçaları yaklaşık 1400-1600 m, orta yükseltideki aşınım yüzeyi 900-1200 m, alçak aşınım yüzeyine ait parçalar da 600-700 m yükseltilerde izlenebilmektedir. Bunlardan, Büyük Göl'ün hemen kuzeyinde ve güneyinde parçalarına rastlanılan orta yükseltideki aşınım yüzeyi Pamuklu Dere ile Halaçlı Dere ve kolları tarafından yer yer yarılmıştır (Şekil 4). Nitekim, her iki akarsu da söz konusu aşınım yüzeyini 150-200 m yarmış bulunmaktadır. Orta yükseltideki aşınım yüzeyi gölün güneyinde parçalı bir görünüm sergilerken, kuzeyde Göllüköy ve Sarıyayla köyleri çevresinde daha devamlı bir uzanış gösterir. Aynı yüzey çoğunlukla güneye doğru da eğimlenmiş bulunmaktadır.

Büyük Göl yakın çevresindeki en yüksek nokta güneydoğudaki Kireçlik Tepe'dir (1099 m). Güneybatıda yer alan bir diğer tepe ise 1062 m yükseltiye sahiptir. Göl çevresinde üç boyun bölgesi bulunmakta olup, bunlardan güneybatı ve kuzeybatıda bulunanlar 1050 m, doğudaki ise 1040 m yükseltiye sahiptir. Büyük Göl kuzeyinde yamaç eğim değerleri %13-15 civarındadır. Güney kesimde tarım alanlarının bulunduğu sahada ise yamaç eğim değerleri daha düşüktür.

fazla oynama olmamakta idi. Bu durum ise, ayak açılmadan önce daha yükseklerdeki noktalardan da sızmaların olduğunu akla getirmektedir.

Büyük Göl (Reşadiye-Tokat)

Şekil 4. Büyük Göl çevresinin jeomorfoloji haritası.

Büyük Göl, batı ucundaki çıkıntı dışında kabaca dairevi bir görünüşe sahip olup, doğu-batı yönünde çapı yaklaşık 430 m'dir. Gölün en derin yeri ise 7 m'dir. Aslında göl geçmişte çok daha büyük bir alanı kaplamakta iken, 1961 yılında güneybatı ucuna Tarım Bakanlığı'nca bir tahliye kanalı açılması sonucu kapladığı saha küçülmüştür (Foto 4). Göle yapay ayak daha güneyde bulunan Göllüköy Mezraası ve Sofuoğlu Mahallesi'ne ait sınırlı tarım arazilerinin sulanması amacıyla açılmıştır. Arazi çalışmaları sırasında gölün, yapay ayak açılmadan önce yaklaşık 166 000 m²'lik bir alan kapladığı belirlenmiştir. Böylece, göl yaklaşık 1/3 oranında küçültülmüş ve derinliği de 5 m azalmıştır. Göl sularının çekildiği alanlar ise saz ve kamışlarla kaplanmış bulunmaktadır.

Fotoğraf 4. Büyük Göl'ün güneybatı ucunda 1961 yılında açılmış olan boşaltım kanalının ayağı. Yapay ayak açıldıktan sonra gölün alanı daralmış, derinliği de 5 m kadar azalmıştır.

Büyük Göl ve Çevresinin Turizm Potansiyeli

Deniz seviyesinden 1045 m yükseltide bulunan Büyük Göl'ün sığ kesimleri kamışlarla kaplı olup, adeta göl sularının maviliğini yaz mevsiminde kamışların yeşili bütünlemektedir. Ayrıca, gölün kendi doğal

güzelliği yanında, çevresindeki sarıçam ormanları bu doğal manzarayı daha da çekici hale getirmektedir. Sarıçam ormanları içerisinde yer yer meşe ve ardıç türleri de yayılış göstermektedir. Sayılan özellikleri ile göl yöre insanının ilgisini çekmektedir. Nitekim, halihazırda rekreatif amaçlı ve günübirlik göl çevresinden yararlanılmaktadır. Fakat, göl çevresinde günübirlik kullanıma yönelik herhangi bir tesis bulunmamaktadır.

Büyük Göl ve çevresi, önemli bir rekreasyon alanı niteliği de taşımaktadır. Büyük Göl'ün suları tatlı olup, gölde sazan balığı yaşamaktadır. Bu nedenle gölden amatör balıkçılık şeklinde yararlanılmaktadır. Göl, başta yaban ördeği olmak üzere göçmen kuşlara durak yeri görevi de görmektedir.

Sonuç

Büyük Göl, bir senklinal sahasında yer almakta olup, gölün yer altı su tablasıyla ilişkili olarak ortaya çıktığı düşünülmektedir. 1961 yılından önce yüzölçümü çok daha geniş olan göl bugün 112 500 m²'lik bir alanı kaplamaktadır. Nitekim, aynı yıl güneydeki iki yerleşmeye ait tarım alanlarının sulanması için göle bir boşaltım kanalı yapılmış, bu durum göl alanı ve derinliğinin azalmasına yol açmıştır. Göl alanı günümüzde de daralmaya devam etmektedir. Çünkü, bir taraftan geçici akarsuların getirdiği malzemeler gölü yavaş yavaş doldururken, diğer yandan göle tahliye tesisinin yapılmasından sonra suyun çekildiği sahalar kısa sürede tarım alanı haline dönüştürülmüştür. Göl çevresindeki tarım alanlarının göle doğru büyümesi de devam etmektedir. Yani, göl gelecekte yok olma tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu nedenle, göle açılan tahliye kanalı kapatılmalı, gölün arazi sahipleri tarafından doldurulması önlenmelidir. Kaldı ki, güneydeki yerleşmelere ait tarım arazileri Kelkit Çayı'na yakın olup (Muratkaya Mezraası 500 m, Sofuoğlu Mahallesi 1 km), yaz devresinde motopomlarla bu arazilere su çekilebilir.

Büyük Göl ve çevresi sahip olduğu doğal güzellikleri ile yöre için önemli bir rekreasyon alanı niteliği de taşımaktadır. Bununla birlikte, mevcut potansiyel henüz yeterince değerlendirilememektedir.

Göl ve çevresi ile ilgili yapılacak çalışmalarda bir taraftan rekreatif amaçlı yararlanılabilirliğin artması, diğer yandan da doğal peyzajın korunması amaç edinilmelidir. Bu sayede, göl ve çevresinden uzun ömürlü olarak yararlanmak mümkün olabilecektir. Göl ve çevresinden rekreatif amaçlı yararlanmayı artırmak için yapılabilecek çalışmaların başlıcaları şu şekilde sıralanabilir:

1. Reşadiye ilçe merkezinden göle en kolay ulaşılan güzergâh üzerindeki 10 km'lik asfalt yol dar ve bozuk, buradan göle kadar olan yol ise stabilize'dir. Bu nedenle, öncelikle göle ulaşım yollarının bakım ve onarımı yapılmalıdır.

2. Göl çevresinde günübirlik kullanıma yönelik henüz hiçbir tesis bulunmamaktadır. Buna rağmen başta çevre köyler olmak üzere, yaz mevsiminde Reşadiye, Niksar, Tokat, Amasya'dan gelenler tarafından göl ve çevresinden özellikle hafta sonları ve günübirlik rekreatif amaçlı yararlanılmaktadır. Bu nedenle hiç değilse günübirlik yararlanmayı kolaylaştıran çeşme, piknik masaları, lokanta, tuvalet, telefon, otopark alanı gibi bazı tesislerin yapılması gerekmektedir. Kuşkusuz, bu tesislerin de yörenin doğal yapısına uyumlu olmasına özen gösterilmelidir. Bu tesislerin bir kısmı ormandan kazanılmış tarım alanları üzerine inşa edilebilir. Mevcut orman dokusu da korunmalıdır.

3. Göl çevresine bir gezi yolu yapılabilir.

4. Sandal sağlanarak gölde ziyaretçilere gezinti yaptırılabilir.

5. Gölde sazan balığı bulunmakta olup, amatör balıkçılar için ahşap iskeleler kurulabilir.

6. Büyük Göl çevresindeki sazlardan hasır vb. turistik eşyalar yapılabilir, el sanatları geliştirilebilir.

Şüphesiz bu önerilerin hepsinin aynı anda gerçekleşmesi mümkün değildir. Fakat zaman içinde, göl ekosistemine zarara vermeden bunlar kademeli olarak faaliyete geçirilebilir.

KAYNAKÇA

- Atalay, İ., 1986, Uygulamalı Hidrografya. Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay. No: 38, İzmir
- Atalay, İ., 1997, Türkiye Coğrafyası (5. Baskı). Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir.
- Doğu, A. F., Çiçek, İ., Gürgen, G., 1994, Boraboy Gölü (Amasya). A. Ü. Türkiye Coğrafyası Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, Sayı: 3, Ankara.
- Erinç, S., 1996, Jeomorfoloji-I. Öz Eğitim Yay. 12, Konya.
- Hoşgören, M. Y., 1994, Türkiye'nin Gölleri. Türk Coğrafya Dergisi, Sayı: 29, İst.
- İnandık, H., 1965, Türkiye Gölleri (Morfolojik ve Hidrolojik Özellikler). İstanbul Üniv. Yay. No: 1155, İstanbul.
- İzbrak, R., 1971, Hidrografya Akarsular ve Göller. Harita Genel Müdürlüğü Yay. Ankara.
- Nişancı, A., 1989, Orta Karadeniz Bölümünde Mevsimlik Hava Tipleri Bakımından Önemli Devreler. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Coğrafya Bilim ve Uygulama Kolu Coğrafya Araştırmaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, Ankara.
- Özçağlar, A. 1988, Kazova'nın Coğrafyası (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara Üniv. Sos. Bil. Enst., Ankara.
- Özçağlar, A. 1989, Zile-Turhal Yöresinin Morfografik Özellikleri, Atatürk DTYK Coğrafya Araştırmaları Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, Ankara.
- Saraçoğlu, H., 1990, Bitki Örtüsü, Akarsular ve Göller. MEB Yayınları, Öğretmen Kitapları Dizisi, Sayı: 177, İstanbul.
- Seymen, İ., 1975, Kelkit Vadisi Kesiminde Kuzey Anadolu Fay Zonunun Tektonik Özelliği. Matbaa Teknisyenleri Basımevi, İstanbul.
- Terlemez, İ.-Yılmaz, A., 1980, Ünye-Ordu-Reşadiye-Koyulhisar-Karaçayır-Hafik Arasında Kalan Bölgenin Jeolojisi. MTA Der. Rapor No: 6671, Ankara.
- Zeybek, H. İ., 2002, Sinan (Zinav) Gölü (Reşadiye-Tokat). Türk Coğrafya Dergisi, Sayı: 38, İstanbul.